

NOVINE

Pobožen, družbeni, pismeni list za vogrske slovence.
PRIHÁJA VSAKO NEDELO.

Cena Novin je na leto:
Zoma 3 K.
v Ameriko 6 K.
da naročnike Marijinoga lista, če se jih več na
eden naslov pošila, doma 2 K.
v Ameriko vsakomni na njegov naslov 5 K.
Cena ednoga falata je domá za naročnike Marijinoga
lista 4 filere, za nenaročnike 6 filerov.

Dobijo se
Novine, Marijin list i Kalendar Srca Jezušovega pri
KLEKL JOŽEFI,
vpok. pleb. v Čerensovcih.
Csereöld, Zalamegye. Naročnina i dopisi se tudi k tomi
moro pošilati.

Cena Novin z Marijinim listom i Kalendarom Srca
Jezušovega vküp je na leto:
domá, če za več naročnikov na eden naslov se
pošilajo 4 K.
če samo za ednoga 5 K.
v Ameriko vsakomni naročniki na njegov lasten
naslov 8 K.

„V Beelzebubi vrage zgánja.“

— Luk. XI. —

Té reči so si dáli dale od vúst do vúst
farizeuše, kda so vidili i čuli božansko
oblast Jezušovo.

Nikák bi mislo, ka so farizejci
gotovi, prepričani bilí od toga, ka gu-
čijo pa bi je ešče zagovárjao, ka so
nej znali, ka gučijo pa njim nej zame-
riti. Da je pa nej tak. Nasprotno! Jako
dobro so znali, zakaj gučijo tak: Bo-
lelo je njé to, ka je Jezuš ne šo med
njé, ka je ne kakti potrdenjé čakao
od njih za svoj návuk i svoje čüde.
Gizda njihova je bila razžaljena, ár so
pozábili, ka je pred tresetimi letih Bog
tri modré poslaó k njim, naj zvedijo
nájvékšo dogodbo svetá pa so te tudi
glúhi i slepi bilí v svojoj gízdi. Požá-
bili so, ka je pred eno dvajsetimi leti
edno dete prišlo med njé v cérkvi,
štero je čüdno znalo spitávati i raz-
ložávati sv. pismo pa so se te tudi
nej dale brigali za njé.

Zdaj je pa te čemér obleto, zmiš-
lávali so vsa mogoča na Jezúša, iskali
so, kak bi ga mogli v reči zgrabiti pa
kda so več nikaj ne znali proti njemi,
te so zmislili to, ka njemi šatan po-
mága. Med sebov so se pa čednili re-
koč: „Té človek čüde dela, kak bi ga
mogli napraviti?“ Pa kda je zbúdo Lá-
zara od mrtvih, šteroga so vsi vidili
mrtvoga, pri šteroga sprévodi so z
velkov vnožinov vsi nazoči bili, te so
si ešče od toga premišlávali, kak bi
zapravili Láзара, ka ne bi z svojim
življenjom proti njim svedočó!

Jeli po tom što lahko právi, ka

so farizeuše ne znali, ka činijo? Kda
što vídi pa li nešče viditi, kda što čüje
pa li nešče čüti, to je takša slepost i
glúpost, štera se več ne more zagovo-
riti, ár je samovolna.

Jeji ti je što drúgi krív, či ne ví-
diš sunca, ár neščeš oči odpreti? Ti je
što krív, či v jamo spádneš, ár si si
oči zavézao? Nikak nej! Pa kelko nes-
rečnežov jé déndeněšnji, kí tak delajo!

Ste ne vidili človeka, kí bože slúžbe
ne pohája, ár je stráh, ka či ednok
začne, de mogeo tudi dale to činiti pa
de njemi ge včasí teško šlo? Ka pa
onih ne poznate, kí se predge i po-
božne knige bojijo, kak šatan blagos-
lovlene, ár so stráh, ka bi te zvedili,
ka njihova dúšnavest istino má, kda
njim grehe na nos meče? Ne poznate
tistih, kí samo záto ne idejo k spovedi,
ár so stráh, ka bi se te mogli po-
bolšati?

Pa ka delajo tej vsi? Ogovárjajo i
ogrízávajo dúhovnike, norčüjejo se z
narédbe i zapovedih sv. materecérkve
pa či je što opomína na njéno velikočo,
na stanovitost njénoga návuka ino na
božánske vretino, z štere ona svoj ná-
vuk jemlé, te májo sto zrokov, za šte-
rih volo oni zametávajo boží návuk ino
živéjo hűdobno, od dnéva do dnéva
hűjše.

Sami slepi i glúhi so to, kí neš-
čejo viditi sunca, ár je za njé pre-
svetlo. Ráj se vlečejo pod zemlov svo-
jih nasládnostij, kak krt, šteromi je
samo tam odspodi dobro, či pa vö-
príde na sunce, te prejde.

Tem Bog deněšnje dnúj očij odpéra

i vüha. Naj vídijo i čüjejo vu gromenji
šlúkov, ka Bog živé ino zvún njega ni
koga, kí bi nas rešiti znaó. Jeli do
čüli i vidili kda? Moilmno za njé, naj
je sv. Dúh presvétí, naj spoznajo, ka
Bogi slúžiti je jedína práva pot, ka
nevolno prejdemo vsi, či ne bodemo
znali zarazmeti té pravice.

Vsaki nas naj zná, ka Bog má
oblast stvoriti i zapraviti, življenje dati
i vzéti pa ne koga, kí bi smeo právdo
idti proti Bogi.

Bojna.

Srditi boji na vse kráje . . . to
je splošni glás od vseh bojišč zvún
srbskoga, na šterom so še samo menjši
spopádi.

Rusi, naj poravnajo svojo veliko
zgübo pri Mazurskih jezerah, so na tri
kráje strahovite napade napravili proti
nemcom, šteri so po svojoj velikanskov
zmági že samo 30 kilometrov daleč
od prve trdnjáve Varšave od sevra
krája. Z petérov premočjov se je ru-
som toti posrečilo tú-pa tam nemce
malo nazájvrčti i si osvojiti eden ma-
rof, ne so pa mogli zabratí, da nemci
ne bi zevzéli grádnoga mesta *Przasnys*.

V Galiciji i v Karpatih so veliki
boji. Pri prelazi Dukla ešče rusi močno
stojijo ali naših čet iz njihovih postoj-
jank ne morejo izbiti. Nasprotno naši
odbijejo vsaki sovražniški napad i vsik-
dár kaj napredüjejo.

V dolini *Opor* so ruski napad naši
tak sijajno odbili, ka so 9. finnski polk
pobili. 300 so jih vmorili ž njega,
730 pa vlovili.

Više Stanislava se rusi iz Buko-
vine pregnani našim močno vstavljajo,
ali horvački naši polki so je v večih
mestah zmagali i več višin zezvzéli,

štera junaštvo je najvišje poveljništvo tudi spoznalo.

Na francoskom bojišči francozi napadajo i kaj malo tudi napredujejo. Zrok tomi je ka so nemci dosta svojih lüdih proti rusom poslali, steri so tü bili. Na ednom málom falati je najdenih 600 mrtvih nemcov i z ednoga polka je rávno 3000 lüdih prejšlo, to je celi regiment.

Na morji delajo nemci dobro. Ladjo za ladjov potujijo i angleško lüdstvo se že zača starati, ka bo stega. Anglija nemce zdaj stem šče stráh vzéti, ka ne püsti v Zahodnoj Afriki k nemškomi imánji edne ladje nej.

Japonec i kitajec sta se ešče tüdi nej zmirila. Če boj nastáne med njima, Amerika bo kitajce podpirala, to pa teliko zadene, ka se te Amerika ščista odirgne od Angležkoga, ne bo pošlala tá živeža i strliva i tak bi konec boja z našov zmagov hitrej prišeo. Važnejša poročila zadnjih dnévov so sledéča :

Novo zmága Nemcov. Nemci so ruse od Grodno trdnjave no severo zapádi znova popolnoma zbili. Od sevra proti Varšovskim trdnjaram se general Hindenburg neustrašno pašči naprej.

Zgüba rusov pri Mazurskih jezerah je edna tih najvékših na sveti. Zdaj se dokazalo, ka so rusi zgübili 200.000 lüdi i više 300 štükov. Celo rusko topničarstvo je vničeno tü.

V Karpatah propada ruski napad i lahko pravimo, ka karpatski boji se v kratkom dvoršijo z popolnov našov zmagov. Vlovljenih rusov v karpatskih bojah od decembra meseca mamó više 40.000.

Napad iz zraka na Calais. Nemški zrakostrojso so francusko mesto Calais z bombami obstrelavali edno noč. Kvár se ne more dognati. To je bio odgovor na napad pri nemških postojankah v Belgiji od strani angležkih zrakostrojov, od šteroga sino že poročali.

Prek Kolomee so vdrlí naši za rusi. Kolomea je edno. lepo mesto v jüžnoj Galiciji z 50.000 prebivalci. Rusi so je 5 mesecov v svojih rokah držali i februára 17-ga je prišlo znova pod našo oblast.

Nemški podmorski čuni so v deli. Potunjene so po nemških podmorskih čunah i minah: 1) Angleška ladja štera je vojake vozila na Francusko, 2) Evvelyn imenüvana vuno vozéča ladja. 3) Liverpoolski parnik *Hestern Coast*. 4) Angleska vojna ladja z 1800 vojaki. 5) *Rio de Parana Harpaleon* i *Detford* ladja. 6. Angleška torpedska ladja. 7. *Branchsone* parnik. 8. *Regin* imenüvani norveški parnik. Angleški

Admiral sam spozna, ka od februara 18-ga so nemci z angleških ladj potopili. Pred 18 februarom pa 20. Mi pa mislimo ka jih dosta več jé.

Przemislyška pošta. Iz Przemyslina po zraki male krugle razpošlejo na štere so pisma naših vojakov zobešena. Minister je odrédo, ka vsaki ki bi takšo kruglo najšo z pismami, naj jo odnesé na najbližanjo pošto.

Junaški horvatje. Pri Dnjester reki so se horvatje posebno odlikovali v boji z rusi. Sam *Höfer* nadčelnik generalnoga štaba je to na znanje dao ka je v Zagrebi nepopisno návdúšenje povzročilo.

Ženske stotnije. Veš stotim angležkih žen pride v vojno službo na Francusko. V začétki do pri treni i telefoni služile. — To je že čedno; tü se naj bijejo i nej po vulicah. Naše plesalke bi tüdi se mogle na kaj takšega odločiti.

V Karpatah sneži i luti boji so ešče bol težavni postali.

Pri Stanislavi so naše čete do 4000 rusov vlovile.

Nemci so na Polskon zavzéli *Przasznys*, grádno mesto, vlovili 15.000 rusov i prišli pred mesto *Plonks*, šterojé samo 30 kilometrov oddaljeno od prve severne trdnjave varšavske *Nowogeorgiewsk*. Pri *Skrodi* so nemci vlovili 1100 rusov.

Srbi so si osvojili v Albaniji več mest z dovoljenjom Taljanskoga, naj morejo bliže priti k Jadranskomi morji.

Dardanelle, türske zvünešnje trdnjave so od zadnje strelbe poškodováne.

Türki k Suezkomi prekopi štúke správlajo i železnice delajo po püstini. naj morejo angleži v Egipti premagati.

Pri Verdun trdnjavi nemci napadajo francoze, francozi pa uemce v Champagne-i.

Potoplena francoska ladjá. *Dagne* francoska križarica štera je sprevájala francoska ladje živež v Črnogoro vozeče, je na mino naletela v Antivari-i i se je potunila.

Židovski kaputi i ruski častniki. Gda so rusi malo predtem iz Čevnovic odhájali, so dali častniki te bogatejše židove pred sébe pozvati i so njim nove kapute ponüjali za stáre, razčesane, štere so nosili. Židovje so se na vso moč protipostávlali i so nej šteli novih kaputov zameniti. Ali častniki so njim z smehom pravili, ka ne bi se dostájali vogrsko avstrijansko vojsko z razčesanimi kaftáni sprejéti — i so njim posili vzéle stáre kapute.

To pa záto ár so zvedili, ka židovje v kaputah od tistihmao, kak so rusi tam, peneze nosijo zašite i ka-

putje, da so je nikdár nej dolslekli, so se njim razčesali. — Černovički židovje májo zdaj toti nove kapute, nemajo pa penez.

Gde naj pozvedavamo za naše vojake?

1. Pri Rdécem križi na té naslov „*Vörös kereszt egylet tudósító irodája, Budapest IV. ker. Váci-utca 38. szám.*“ Zapomlímó si pa, ka moremo gor dati natenčno našega vojaka pridavek, krstno imé, rojstno leto i mestno polk (Regiment) v šterom je slúžo i stotnijo (kompanija) pa šaržo če je meo.

2. Pri vojaškom poveljništvu na té naslov: *Zászlóalj parancsnokság, v tisti varaš, gde je navadno stanüje to poveljništvo.* Naznaniti je pa potrebno rávno vse tak, kak Rdécemi križi, samo pridjati moremo ešče imé vojakovogo očé i materé.

3. Mesto poveljništva domačega se lahko piše z ráven tá v tábor na táborsko pošto našega vojaka stotniki ali kapitani. Tü odnet včasi tüdi pride glás.

4. Če je vlovleni naš vojak, to je če smo zvedili, ka bi premíno, te pa pišimo na sledéči naslov: „*Hadifoglyokat gyámoltó bizottság Budapest, IX. ker. Üllői-ut. 1. szám.*“ Moremo pa vse tak popisati kak smo više povedali, i ešče naznaniti, če znamó, čas, v šterom je naš premíno i osebe, štere znajo za njegovo preminitev.

V vsakoj vési se najde, ki zna vogrski ali nemški i to dobroto rad včini žalostnim sirotam.

Od potpore sirat. „Budapesti Tudósító“ naznanja, ka odsehmao podporo samo tiste ženske dobijo, štere iz svojega slúža ne morejo živeti. Kri-vica je bila naimre to, ka so vnoge dobile podporo, štere bi brez njé tüdi mogoče bilé pošteno živeti i vnogokrát so porábile to pomoč na to, ka so se gizardile i pijančivale. Novo vküpišanje se začne na vseh okrájnih glavárstvah.

Pismo črensovskih črnovojnikov od srbske mejé.

Amaliya, 1915. febr. 13.

Lübléni naš dühovni pastér!

Hvalem bojdí Jezuš Kristuš. Z etim lepimi rečmi se poklonim k Njim i Jih z srca ljubavjov pozdravim i želem od gospodnoga Boga, kabi Jih to mojepismo v najjakšem zdrávji i vesélje moglo gorinajti.

Jas sam, hvala Bogi zdrav i tak tüdi moji prijateljé z naše fare, šteri so vekši del vsi pri ednoj stotniji i tüdi v ednom oddelki. Istina, ka smo se žalostni odslovili od svojih dragih i smo se odpelali v Kanižo tam odnet pa za kratek čas v Bosnijo na srbsko mejo.

Tam smo večkrat v velikoj nevarnosti bili i nas je gospodin Bog i blažena Devica Marija občevala vseh nevarnosti.

Esče zdaj, gda si premišlavljam, me strah obide, kak v velikih nevarnostih smo že bili dostakrat i nas je blažena Devica Marija vsigdar občevala, ka med nami nanč eden ne menjka, šteri smo pri drugoj kompaniji.

Istina ka, gda smo šli z domi smo njeno mogočno obrambo prosili i smo jo tudi občutili mnogokrat, najbole pa preminočo jesén, gda so nam nrbi notri v Bosnijo vdrli. Ali to je nej dugo trpelo, ár smo je v kratkom časi nazajpritisnoli, i so mogli z velkov zgubov se povrniti nazaj v Srbijo. Po tistom nej dugo smo odišli v Srbijo i smo prekvzeli mesto Krupanj, šteri je pred ništernimi dnévami bio odvzeti od Srbov, tam smo ostali eden celi mēsec. Tam odnet smo pa odišli v mesto Loconica, gd smo se držali eden tleden. V tom mestu smo zvedili, ka moremo vō z Srbiji idti.

Ne je znao nišče med nami zakaj moremo z Srbije vōidti, ár smo nej nikoga vidili od neprijátelov i se je tudi nej čuo strel štuka šteroga glas se čuje na eden dēn hoda tak tudi se je nej čuo strel pusk. Prle kak smo mesto zapustili, na zapoved, so vojaki vu varasti več hiž, železničko postajo pa vne zidine gorvūžgali i železen most v zrak pustili, tak tudi telegrafa drote prerezali i te smo odišli tam odnet. V Srbiji, gde je vojska prekšla i gde so se boji vršili je vse fundano Srbske cērkvi so od štukov prestrelane, tōrmi dolporušení, hiže razdrete, steni obežgane. Vse to nam svedoči, kak grozoviten je boj. V Srbiji so se mi najbole dopadnoli lepi, prilični ogradi, šteri so vsešiom nasajeni z sadovenim drevjom, pa to lepo na rende. Naj raj pa Srbi slive sadijo. So takši ogradi, šteri merijo 20 ali 30 plūgov i so vse z slivami nasajeni.

Gda smo prek Drine prisli, so naši pijonerje začnoli most razmetačati, mi smo pa odišli v poleg mejē stoječo občino tak zvano Kozluk i smo včasi začnoli obmejno stražo (határhiztonsági őrszolgálat). Mejo dela nad Srbijov i Bosnijov edna velika tekoča voda po imēni Drina poleg štere so skopani strelni jarki, v šterih so skriti vojaki ki noč i dēn pazljivo pazijo na srbsko strán, ka ne bi neprijáteo prekprišeo v Bosnijo i na vse gibanje, ka se na ovom kraji godi. Če mi kogaštē, na srbskoj stráni, v pamet zememo se hopi strlanje na njega i srbi tudi radi na nas strelajo, poleg toga se večkrat celi mali boji vršijo na meji.

Od nas bi skoro nesrečno obhodo Horváth Martin z Čerensovec, šteri je v Drino hodo po vodo i na srbskoj strani skriti vojak je strelo na njega rávno v tistom časi šteo vodo zajēti. Krugla njemi je po hrbti čujsala i k sreči samo kožo ranila. Rana je naj bila prevenka, na hitroma njemi j zacelila.

Tū je tudi velika boža pomoč bila. Zdaj tū esče vse miruje i počivle, záto ka od velikoga blata so poti vse pokvarjene, srbi pa nemajo nikaj dobrih poti, v mnogom mestu je do kolena blato na njih.

Tū se zdaj več vse pripravla na prehod srbov, naj ednok oprávimō z neprijátelom, šteri je vsigdar podkápao našo lūbo domovino i je tudi bio velki neprijáteo našoj rim. katoličanskej veri.

Tudi Njim naznamim, ka mi vojaki tudi naše „Novine“ i „Marijin list“ čtemo štero nam naši domači sem po pošti pošlejo. Šteri smo i mi tudi, kak z lepov slovesnostjov je bio obdržani „jubileum“ desetletnice Marijinoga lista i tiste lepe predge, štere so se te vršile. Gda sam čteo Marijin list i tam dolspisane predge, so mi oči skuzne gratale, ino sam mogeo gorhenjati z štenjom i sam si mislo, kak rad bi jas tudi tam bio nazoči. Tudi lepo zahvalimo na vseh gorēčih molitvah, štere so za nas bile obdržane i mi vojaki tudi prosimo gospodnoga Boga, ka naj pomiri svecke vlade i naj nazaj da mir narodom, šteroga že tak vsi jako žejejo. Lepo Jim zahvalim jas i tudi moji prijatelje z naše fāre vredniki Marijinoga lista i tudi Čačić Jožefi našemi gospodi plivanuši i vsem ovim drugim gospodom šteri so se nikšega trūda nej zbojali. Oni so z tem Mariji lepo čast napravili i ljudstvo na popolnejši žitek i na dobro pot spravili. Nadale Njim pišem, ka nam je dobro, nikaj ne stradamo samo bi že radi vsi doma bili, ka bi vidili svoje lūblēne stariše, žene i deco. Tak esče ednok Jih pozdravim gospoda Klekl Jožefa, vrednika Marijinoga lista. Nadale Čačić Jožefa, našega gospon plivanoša i Vugrinčić Boldizára nigdašnjega gospon plivanuša.

Z tem dolzaprem moje i ostanem Njim veren do smerti Kollár Iván četovodja (szakaszvezető).

Tak tudi Jih lepo dajo pozoroviti vsi z naše fare vojaki šteri so z menom vkūp, po imēni: Kolenko Števan, Horvát Martin, Ros Marko, Gerič Matjaš, Ritlop Anton, Kováč Ivan z Čerensovec, Magdič Ivan z Trnja, Kohék Martin, Donko Jožef z Gornjebistrice, Vučko Ivan, Markója Márton, Solbočan Martin z Srednjebistrice, Márton Martin z Dolnjebistrice.

Dogodki iz boja.

Ladja pred bitkov. Pod tem napisom nam popíše „Ilustrerani Glasnik“ z Ljubljane, ka se godi na morskotlādji prle, kak bitje začne. Kda poveljnik vidi, ka pride do boja, zapoved dá, naj se s kriva odstráni vse, ka bi topničarom na poti bilo. Odprávi se vse tam odnet, ka bi lahko razletelo v kom kvár včínolo, či prileti neprijatelska krugla. Drogovje, šteri streho držijo se vkrajspojemléjo z strehov vréd. Klūke tudi, na šterih ménše lādje visijo. Svetli oklepi oblokov i dvér pa glažovena ali steklena streha se notri odnesé, ali v morje vrže, ka se ne bi svetilo ozdaleč v sunci. Dveri, okna zapréjo. Stuke, lestvice, se deno k stráni, ali se vržejo v morje. Posode, v šterih je špiritus, ali drugo takšega, ka lahko explodera (vužgé) se v morje spráznijo. Čune znamočenimi jadrami (ponjáve za veter) zavézejo pa v mrežo oblečejo, ka či bi razleto, ka nebi po lādji ljudem škodo. Na kingo, v šteroj je popisano, ka štero znamé nje znamenūje, svinec obesijo, ka se te lahko hitro v morje lūči, či bi lādjo nepri-

játeo obládao. Ár so v toj knigi skrivnosti, šterih neprijáteo ne šme zvediti. Zastavo niže obesijo, ka je neprijáteo ne bi tak hitro dolistrelo. Jedilno orožje (tanjerjo, žlice, vilice itd.) se v morje vrže, ali dobro skrije. Trije zdravnicje se k rédi pripravijo z potrebnimi stvarni. Pa kda je lādja tak z cela opūščena pa pripravljena, te se začne smrtim ples na junaško obládanje, ali smrt.

Dvā Kovač Petra. Vu spodnjoj Polani na Erdélyskom stá bilá dvā Kováč Petra, z šterih eden je bio voják, eden pa nej. Vojak Peter, kda je obslūžo, je prišeo domo pa je mro. Zdaj pa, kda se je boj začno, je pošta prinesla písmo Kováč Petri, naj ide notri k svojemi regimenti. Pozív odneséjo Kováč Petri, šteri je voják nikdar ne bio, pa je on lepo šo, za pár dnīj je bio v boji pa se tam tak vōškázao, ka je dobo část cetovodja (fűrara.) V začétki decembra je rano dobo v roko, je prišeo domo pa kda so moški šli na bránje, je on tudi šo. Doktorje so ga ne spoznali za priličnoga, so že povedali ka „untauglich“, kda se on oglási, ka je on že na bojišči pokázao, ka je priličen. Na vno go spítávanje se vōzvedi, zmešlavica, Peter je zdaj na to notrivzēti pa de zdaj pod svojim imēnom šo znova v boj.

Dvanájset mezgov. Eden ranjeni pešák z 46-ga regimenta pripovedáva, ka so v Bosniji edno noč črnagorci nad njē vdarili. Naši so ztirali neprijátela pa so med mnogim zaplenjenim blágom tudi 12 mezgov zgrabili, štere so črnagorci jahali. Bio je med temi stvarni eden, šteri je posebno krotek bio. Dečki so ga krmili, za Pišto zvali ino so njemi esče oves tudi dávati. Ednok je celi regiment mogeo oditi z toga mesta pa je dvā tledna po drugih krajaj hodo. Dečki so svoje mezge pozábili — ali kda so za dvā tledná nazájprišli ino sedijo večér pri ognji, čujejo, ka stráža kriči: „Halt, wer da!“ Dvakrat zandrugim je zkričao, ednok se samo začne na ves glás smejati. Dečki tá bežijo glédat, ka je. Pišta mezeg je bio z ednov črnagorskov strojnopuskov na hrbti. Prišeo je nazáj k svojim prijátlom.

Junaški dūhovnik. Známo, ka je v začétki bojne 900 katoličanskih dūhovnikov bilo notripozváni, ali z tej je spadnolo pa vlovlenih i betežnih vno go tak, ka so dozdaž že 500 drugih mogli na njihova mesta pozvati. Zdaj čtemo od ednoga, po imēni Almer Antona, šteri je odliko dūhovnikov dobo na tráki junaštva od krala za volo svojega posebno junaškoga oponášanja. Njegov polkovnik, kí je za njega to metáljo

proso, naime popiše, ka je Almer vsikdár krédi bio tam, kde je nájvekša nevarnošča pa z svojim mirnim hodom od ranjenca do ranjenca na sredi točé neprijátelskih krugéo vnogo pripomogeo k zmági tistoga tála šerega, ár je njegova nazočnost ino oltársko svestvo, štero je delio túdi med strelanjom, batrivnost i podánost v božo svéto volo vcepila v srca naših junákov.

Molitvene kniga. Neugebauer Jánoš z pincéda (Bács-Bodrog županije) je 1914-ga, prosinca 1-ga šo v boj kak rezervist. Med potjov je v Pečúji od ednoga dúhovnika molitveno knigo dobo, štero je v znotrašnjem zgoranjem žépi noso v boji z sebo. 29-ga prosinca je na rususkom bojišči edna krugla priletela v njega zráven proti srci. Krugla je predrla zvúnešujo táblo njegove knige pa túdi pisma i dopisnice, štere je v knigi meo, nego pri papiraj knige se je obrnola odsebe, njemi je vrazila kožo na prsaj ino právo roko na dvema mestoma. Kda se je slekeo, te je spoznao, ka je bio zrok njegova rešenja. Zdaj je v Esterházy kneza bolnišnici v Felsőmartonkishegyi, kde vsakomi káže svojo knigo ino jo čuva, kak veliki kinč, šteroga za nikoj ne bi dao od sébe.

Glási.

Posvetnost. V tom žalostnom bojnem časi se tú pa tam li naberéjo smeté, štere trbe z poti zmesi. Takše smeté so posvetno razveseljavanje i pijančivanje. Té ščemo zmesi z poti, gde so se nabrale. Zmetéjo naj se pa:

1. Z júrjanske fare, gde so ništerne dekle z Geréčovec i z Rajz na slednjo fašensko nedelo pri Koblenceri fašenek obhajale.

2. Na Dolnjojbistrici v čerensovs-kof fari, kde so dekle i zenske ništerne fajnsčeka hodile iskat v krčmo.

3. V Motovilcih pa na Slaveči v gračkof fari, kde so se ništerne dekle čelo v posti že z plesom razvesetjavale.

4. Spodobne nespametnosti so se tú pa tam i v drugih mestah vršile, štere z celoga srca obsojamo i krivimo zato nesmilnost stariše, šteri ne branijo svojoj deci té napoke. Tolažimo se pa z tem, ka je najvékša večina našega dobroga slovenskoga lúdstva trezna, vesna, smilena i pobožna kak pač more biti z tom časi. Če tú pa tam veter skušnjav štero pleva v zrak

vnesé, je znamenje vesélo, ka se je pšenica pá bole zčistila.

Shod tretjeredniški je držáni v Čerensovcih dnes teden. Predmet navuka je bio: smilenost telovna i dúševna v tom časi. Telovna naj obstoji v zatajüvanji v prostom žitki, naj siromaki si morejo kaj küpiti; bogatejši naj vlečejo z živežom i ga naj ne küpijejo. Dúševna pa v dúševnom zatajüvanji, zlasti v opominanji.

Kam se slobodno pošilajo pisma brez štemplinov ali táborske karte.

1) Samo v tábor. 2) V bolnišnice beteznim vojakom. 3) Vojakom, šteri slúžijo na vodi kak v Poli, v Budapešti, v Dalmaciji i v Bosnia-Hercegovini. V kasarne záto ne smeno pošilati táborskih kart ali pisem brez štemplinov.

Cena kukorične mele se znova določi od županij. V županiji Vas je za kukoričnomelo določeno 41 fil. po kili.

Mrtvi so: Luca Júrij od Nedele; Majc Jožef od Sv. Júreja, Nemec Ferenc z Nuskove, Nyul Géza z Slovenskevési. Špilák Šándor z Ottkovec, Sukič Števan z Martinje.

Ranjeni so: Cipot Matjaš z Ropoč, Dončec Števan z Slovenskevési, Göci Šándor z Cankove, Knaus z Nuskove r. 1884 l. Korpič Karol z Martinye, Kovač Jožef z Adrijanec, Lázár Ádám z Stanjovec, Marič Kalman z Petanec, Murlašič Jožef r. 1892, Pertóci Števan r. 1893, Pörš Ferenc z Sobote, Ružič Ferenc r. 1886, Serec Lukač r. 1885. — Tei podatki so vzéti iz 129 i 130-ga lista od zgüb. Vsem daj smilenje Srce Jezušovo.

Podpora na Novine i Marijin list.

Slovinci v Garešnici na Horvačkom prebivajoči so z ednim lüblénim pis-mom sledéčo podporo poslali za naš slovenski tisk: Špilak Klara 1 k., Špilak Ferenc 1 k., Horvat Treza 1 k., Kezele Antonija 50 fil., Copot Marija 1 k., Gerič Lujza, Tkalec Ana, Gábor Júrij, Gábor Klára, Horvat Treza-vsaki 20 fil., Svoboda Marija 30 fil., Tkalec Matjaš 40 fil., Kerman Franc 1 k., edna ženska 10 fil., Vogrinčič Ana 1 k., Berdén Anton 10 fil., Horvát Klára 30 fil. — Vküp 8 k. 70 fil. — Té dobre dúše so se z Bogojánske fare preselile na Horvacko, so sirote, ali da spoznajo veliko delo dobroga čitenja-so zahvalne poleg svojega siromaštva. Kak lepo je čüti ž njuvih vüst: „Bog vam

plati, ka se trüдите za naše dúše v tújem stojéče — gda bolši časi bodo, vküpdámo več podpore.“ — Naj vam pláča dobro vaše delo, dráge dúše, lübo Srce Jezušovo.

Božični dár ranjencom z Türnišča. Po rokáj gd. Némethy Nellike so sledeče darüvale na božični dár ranjencom iz Türnišča: Horvat Ana, Gerič Bara, Horvat Bara, Makovec Marija, Houbar Ana, Korén Julia, Bakán Gejta po 2 K; Rákóczi Janošica i Ros Marija po 3 K; Čizmaziya Ana, Horvat Ana, Marošša Klára, Törnár Klára, Slavic Treza, Bánfi Treza, Horvat Julia, Terboča Bára, Benko Ana, Magdič Ana po 20 fil., Horvat Ana 30 fil., Marošša Ana 50 fil., Oršolinska društva 2 K 10 fil., Camplin Bara 10 fil., Hozjan Marija 10 fil., Forjan Lena 30 fil., Terboča Bára 60 fil., Lüttnar Bára 30 fil. Škapulersko društvo 40 fil. Máli Jezušek povrni vsem!

Pošta.

Gábor Pav. i tov. Táb. p. q. Za Novine nikaj. Prošene molitvene knige nemam, pišite v Bogojino, morebit se tam dobijo. **Büček Peter. Sotina.** Dajte odgovor, kde ste mogli 1 kor. gorpláčati? Ste mojega pisma ne v roke dobili? Niti ednoga filera nišče ne dužné gorpláčati; pri meni ste celo naročnino naprej notri poslali. **Koter Julia. Renkovci.** Čiček Ferenc je ranjen i da se ne najde v niednoj bolnišnici, je vlovleni. Pište na: „Vöröskereszt Egylet hadifoglyokat gyámolító hivatala“, Budapest IX. Üllői ut 1. Morebit že znájo, kde rávno prebiva. — Čiček Ivan je pa živ i med vojskov dozday. **Zadravec Štefan, Horvát Ana. Odranci.** Vašiva dozday nej med mrtvimi, ranjenimi, beteznimi i preminjenimi. **Varga Jožef** iz 72. pešpolka 4. stotnije je ranjen i vlovlen, ali kde, je ešče nej znáno. Naj se pozvedi na yiše dáni naslov. **Horvát Vendela žena. Večeslavci.** Tečas se ne more goriskati, dokeč ne odpišete, kde i kda je rojen mož. **Horv. Št. Prem. Steelton.** Račun je v rédi. Bog pláti. Kalendare vam zdaj drügoč pošlem. **Grah Al. Korovci.** Dobo sem januar 26-ga 18 k., Bog plati. **Gomboc Ivan. South-Bethlehem.** Lepa hvála na goréčom širjenje. Na dáne naslove to stvilko že vsem pošlem. Zgodovino vaše cerkve mi kem hitrej napiši. Prvi Marijin list pa vsaki naj išče na farofi. Na farof sem dozday 50 Novin i Listov pošilao, odsehal bom, kak žeš, 10 samo.